

कृष्णस्तु यौवनं दृष्ट्वा निशि चन्द्रमसो नवं । शारदीञ्च निशां रम्यां मनश्चक्रे रतिम्प्रति ।

स करीषाङ्गरागासु व्रजरथासु वीर्यवान् । वृषाणां जातदर्पाणां युद्धानि समयोजयत् ।

गोपालांश्च बलोदग्रान् बोधयामास वीर्यवान् । वने स वीरो गाश्चैव जग्राह ग्राहवद्भिः ।

युवतीर्गोपकन्यासु रात्रौ सङ्गात् कालवित् । कैशोरकं मानयन् स ह ताभिर्मुमोद ह ।

तास्तस्य वदनं कान्तं कान्ता गोपस्त्रियो निशि । पिवन्ति नयनाक्षैर्पैर्गाङ्गतं शशिनं यथा ।

हरितालार्द्रपीतेन सकौशेयेन वाससा । वसानो भद्रवसनं कृष्णः कान्ततरोऽभवत् ।

स बद्धाङ्गदनिर्घृहश्चित्रया वनमालया । शोभमानो हि गोविन्दः शोभयामास तं व्रजं ।

नाम दामोदरेत्येवं गोपकन्यास्तदाऽब्रुवन् । विचित्रं चरितं घाषे दृष्ट्वा तत्तस्य भाषतः ।

तास्तं पयोधरोत्तानैरुभेभ्यः समपीडयन् । भ्रामिताक्षैश्च वदनैर्निरैवन्त बराङ्गनाः ।

ता वार्थमाणाः पितृभिर्भ्रातृभिर्मातृभिस्तथा । कृष्णं गोपाङ्गना रात्रौ मृगयन्ते रतिप्रियाः ।

तास्तु पङ्कीकृताः सर्वा रमयन्ति मनोरमं । गायन्त्यः कृष्णचरितं दन्दशो गोपकन्यकाः ।

कृष्णलीलानुकारिण्यः कृष्णप्रणिहितेक्षणाः । कृष्णस्य गतिगामिन्यस्तरुण्यस्ता बराङ्गनाः ।

वनेषु तालहस्तायैः कुट्टयन्त्यस्तथाऽपराः । चेरुर्वै चरितं तस्य कृष्णस्य व्रजयोषितः ।

तास्तस्य नृत्यं गीतञ्च विलासस्मितवीक्षितं । मुदिताश्चानुकुर्वन्त्यः क्रोडन्त्यो व्रजयोषितः ।

भावनिस्त्यन्दमधुरं गायन्त्यस्ता बराङ्गनाः । व्रजं गताः सुखं चेरुर्दामोदरपरायणाः ।

करीषपांशुदिग्धाङ्गास्ताः कृष्णमनुवन्तिरे । रमयन्त्या यथा नागं सम्प्रमत्तं करेणवः ।

तमन्या भावविकचैर्नैत्रैः प्रहसिताननाः । पिवन्त्यदृष्ट्वा वनिताः कृष्णं कृष्णमृगेक्षणाः ।

मुखमस्याजसङ्काशं तृप्तिता गोपकन्यकाः । रत्यन्तरगता रात्रौ पिवन्ति रतिलालसाः ।

ह्राहेति कुर्वन्तस्तस्य प्रहृष्टास्ता बराङ्गनाः । जगत् ऊर्जिःसृतां वाणीं सान्ना दामोदरेरिता ।

तासां ग्रथितसीमन्ता रतिश्रान्त्याकुलीकृताः । चारु विश्रंसिरे केशाः कुचायै गोपयोषिता ।

एवं स कृष्णो गोपीनां चक्रवालैरलङ्कृतः । शारदीषु सचन्द्रासु निशासु मुमुदे सुखी ।

इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्वणि हस्तीशक्रोडने सप्तसप्ततोऽध्यायः ॥ ७७ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ प्रदोषार्द्धे कदाचित्तु कृष्णे रतिपरायणे । त्रासयन् समदो गोष्ठानरिष्टः प्रत्यदृश्यत ।

निर्व्वाणाङ्गारमेघाभस्तोत्तण्णष्टङ्गेऽर्कलोचनः । क्षुरतीक्ष्णायचरणः कालः काल इवापरः ।

लेलिहानः सनिष्येधं जिह्वयौष्ठ पुनः पुनः । गर्विताविद्धलाङ्गूलः कठिनस्त्वन्धवन्धनः ।

ककुदोदग्रनिर्भाणं प्रमाणदुरतिक्रमः । शकृन्मूत्रोपलिप्ताङ्गो गवामुद्वेजनो भृशं ।

महाकटिः स्थूलमुखो गूढजानुर्म्होदरः । विषाणावलिगतलिम्बता कण्ठचर्मणा ।

गवारूढेषु चपलस्तरुघाताङ्किताननः । युद्धसज्जविषाणाग्रो द्विषदृषभसूदनः ।

अरिष्टो नाम हि गवामरिष्टो दारुणाकृतिः । दैत्यो वृषभरूपेण गोष्ठान् विपरिधावति ।

पातयन् स गवां गर्भान् दृष्टो गच्छत्यनार्त्तवं । भजमानश्च चपलो गृष्टोः स प्रचचार ह ।